

[Axel Kristensen.]

tvinges til ikke at købe fuldt så meget på kredit, som de gør nu. Derved vil en del af det beløb, som bliver deponeret i nationalbanken, blive en ny opsparing, og da vi yderligere mener, at nationalbanken igen skal foretage udlån af denne kapital og kun tilbageholde så meget, som er nødvendigt af hensyn til valutastillingen, vil jeg skønne, at den kreditstramning, der her kommer til at foreligge, ikke bliver synderlig stor. Den bliver i hvert tilfælde ikke større end den, der vil opstå, hvis nogle af de penge, staten inddrager, skal gå ud af omsætningen for at påvirke valutastillingen. Kan staten lade være at påvirke omsætningen ved andet end at tage pengene ind og give dem ud igen, ville det heller ikke være nødvendigt for nationalbanken at foretage andet.

Så har regeringen ønsket nærmere præcisering af, hvorledes vi ville føre vore tanker ud i livet. Det synes jeg i og for sig ikke er nødvendigt, det må være nok at angive tankegangen i vort forslag. Der er da ingen, der kan forlange, at folketingsmænd skulle være i stand til — jeg kan i hvert tilfælde ikke, det tilstår jeg blankt — at gennemgå toldlisterne med alle toldnumrene og vurdere, hvor meget det ville betyde, hvis de blev bundet, hvilket beløb det derefter kunne give, og hvilken procent man skulle tage. For at forme dette i enkeltheder er det nødvendigt at have administrationen til hjælp. Vort forslag er fremsat som alternativ til regeringens forslag. Hvis et flertal her i salen vil gå ind for den tankegang, at spørgsmålet skal løses efter vor recept og ikke efter regeringens, er der ikke tvivl om, at vi med fornøden bistand fra administrationen vil kunne udforme de enkeltheder, som vi selvfølgelig ikke kan udforme nu.

Det samme gælder spørgsmålet om den præmiering af opsparing, jeg omtalte. For at kunne forelægge den i enkeltheder — jeg nævnte, at denne præmiering også skulle gælde gældsbetaling og investeringer — må det være nødvendigt at have skattekyndige folk til hjælp for at få defineret begrebet gældsbetaling nærmere, for hertil kan selvfølgelig ikke medregnes en disposition som den, at man køber noget på kredit til forbrug den ene dag og betaler det den næste dag. Det er også nødvendigt, at man

får klaret, hvad investering er, idet investeringer, der faktisk er forbrug, heller ikke kan tælle med. Altså, for at udforme alt dette i lovforslags form, således som ministrene opfordrer os til, er det helt nødvendigt, at der er et flertal her, der demonstrerer, at de vil have denne løsning i stedet for regeringens, og at administrationen derefter bliver stillet til rådighed for at udforme ordningen i enkeltheder. Men jeg synes, at vi i tilstrækkeligt omfang har angivet, hvorledes vi ønsker at få løst disse spørgsmål, og jeg mener også, at jeg med det, jeg har sagt her, yderligere har påvist, at det vil kunne løse spørgsmålet.

Det ærede medlem hr. A. C. Normann kom i anledning af diskussionen om, hvorvidt kriseforlig har hjulpet eller ikke hjulpet, med et billede: den mand, der havde en dårlig økonomi, og som gav sig til at spare, kunne ikke, selv om han ikke fik sparet nok, sige, at det ikke havde nyttet, at han havde sparet. Det kommer da an på, hvad han i øvrigt foretager sig. Hvis en mand på ét felt bruger alt for meget, nytter det ikke, at han sparer på et andet, hvis han ikke sparer nok; så går han alligevel fallit, og så har det ikke hjulpet. Man kan ikke tage det ene uden at tage det andet med.

Vi påstår ikke, at befolkningen, når vi tager penge fra den, kan købe det samme, som den kunne før; men vi siger, at det ikke fører til noget resultat, fordi de øvrige foranstaltninger, der er nødvendige, ikke bliver foretaget. Man har overtræk i nationalbanken, man har en udgiftspolitik, der æder det op, som man vinder ind fra anden side; man har ikke bevægelighed på arbejdsmarkedet, hvilket medfører glidende lønninger, der presser priserne op og formindsker vor konkurrenceevne, og vi har en forkert form for finansiering af boligbyggeriet. Derfor siger vi — det gælder også vort forslag om deponering — at forudsætningen for, at et kriseforlig skal virke efter sin hensigt, er, at man ser på helheden og tager fat på alle årsagerne til inflationen.

Jeg mener, at jeg her har redegjort for de spørgsmål, der har været rejst, og mener altså, at vi har anvist en brugelig vej. Vi mener derimod ikke, at de lovforslag, regeringen har fremsat, på længere sigt vil hjælpe, men tværtimod i mange tilfælde vil volde skade.